

Ökat fokus på grundlagen vid regeringsbildningen

Den viktigaste svenska grundlagen, Regeringsformen från 1974, genomgick 2010 flera större ändringar, efter förslag av den 2004 tillsatta Grundlagsutredningen. Ändringarna gäller bland annat formerna för regeringsbildning, normprövningen och domstolarnas ställning. Nu år 2014 är det möjligt att utvärdera hur reglerna fungerat. Domstolarnas ställning har t.ex. belysts efter uppmärksammade domar om dubbelbestraffningsförbud vid skattebrott och det oklara valresultatet sätter reglerna om regeringsbildning i blickbelysning.

I Joakim Nergelius nya upplaga av *Svensk statsrätt* behandlas dessa områden ingående.

Ända sedan mitten av 1990-talet, då Sverige gick med i EU samtidigt som Europakonventionen om mänskliga rättigheter blev gällande svensk rätt, har synen på grundlagen och dess funktion successivt kommit att ändras. Medan 1974 års grundlag utgår från att grundlagstexten främst anger spelreglerna för politikens utövande och uppställer vissa för samhällsutvecklingen allmänt centrala principer, har efterhand synen på grundlagen som överordnad och även för lagstiftaren bindande rätt kommit att bli allt vanligare. När svenska lagar inte får strida mot Europarättens regler är det naturligt att framhålla att de inte heller får strida mot den svenska grundlagen.

Detta är den tredje upplagan av denna utförliga lärobok om den svenska statsrätten och särskilt Regeringsformen.

– Det var naturligt med en uppdatering av boken, menar Joakim Nergelius. De senaste årens omdiskuterade frågor rörande t.ex. fri- och rättigheter, domstolarnas normprövningsrätt, regeringsbildning och kommunalt självstyre behandlas utförligt i boken. Den nya upplagan kommer även i anslutning till riksdagsvalet. Även om den politiska och konstitutionella utvecklingen efter årets val inte kan behandlas i innehållet är boken högst aktuell, inte minst för dem som är intresserade av utvecklingen kring hur landet ska styras.

– Framställningen utgår från att så stora förändringar i praktiken skett sedan 1974 att den då dominerande föreställningen om grundlagen som uttryck för icke juridiskt bindande riktlinjer inte längre kan upprätthållas säger Nergelius. Detta understryks av på senare år uppmärksammade frågor rörande t.ex. FRA-lagen, Lissabonfördraget och förbud mot dubbelbestraffning, vilka alla behandlas i denna tredje upplaga.

Om författaren

Joakim Nergelius född 1962, blev jur.dr. och docent i konstitutionell rätt vid Lunds universitet 1996. Han har därefter tjänstgjort vid EG-domstolen och EU:s regionkommitté och är sedan september 2003 professor i rättsvetenskap vid Örebro universitet. Medverkade som expert i Grundlagsutredningen. Han var ordförande i Svenska Avdelningen av Internationella Juristkommissionen 2000-2004 och ingår i stiftelsen Centrum för Rättsvisas juristråd.

För beställning av recensionsexemplar

Pia Johansson, förlagsassistent.

E-post: pia.johansson@studentlitteratur.se

Telefon: 046-31 22 02

Fakta om Studentlitteratur AB

Studentlitteratur är Sveriges ledande utbildningsförlag. I nära samverkan med företrädare för förskola, grundskola, gymnasium och vuxenutbildning, universitet och högskola samt yrkeslivet utvecklar företaget produkter som stödjer kunskaps- och kompetensuppbyggnad längs hela kunskapsresan. Företaget, som är familjeägt, finns i Lund. Studentlitteraturkoncernen omsätter drygt 290 miljoner kronor och har 130 anställda.